

Esedalase Ná-Sevéi **Sevéi lɔəzeizuue ma woo mɔungiti**

Esedalase ta Nejemi ta-zevéiti ta dëezu velei zobogi veeni la Izilayele nuiti zea ga ti gale ma ta-yooi zu, ti ɓega voluma ga li ga tiye duəlai zu Pælese ta Babilone. Esedalase wola ɟaaazulogé GALA sei velei lo pelei va Zeluzaléme. Faagwé nu mɔinmɔin daave da ga Esedalase ja é Dølø Sev felegɔiti k ea ta é ti ɟaale ba, naa vee sevēi nii va t o ɓoঁgø daaseigi ba, ta Nejemi nɔnɔi. Ni Esedalase ɓoঁgøi la ɟeni de, k elə tanisu nu ɟila kpegi n o ja é naama zevéiti pe gaaleai ba. K eeu e eje Esedalase Ná-Sevéi ɟaaleeue ba kona unnaanigø puunaanigøi ma (440), aisa Yesu Kilista va zølo, k elə ma zevéi ná tanigaa ɟeeue yeeqefgalai taqfiligaa zu.

Esedalase Ná-Sevéi ja dëezu velei GALA ge levega la, masagi Siluse da va bu, é zobogi ve Izilayele nuiti zea, ti gale ma ta-yooi zu, ta ti GALA sei velei lo volu. Naa balaa ɟeni ga GALA gooi nii Zelemi boni, naa vile fai su (Zel 29:10-14). Izilayele zili nui tanigaa ti ɟeni ná, niiti ti GALA sei velei lo fai laaløgøma. Ma wotii loni vølø yeeqefgalai tanigaa laawu, k elə gaabela, Izilayele nuiti ti zooni GALA ná-kpøbai maavele ma, ti GALA sei velei lo volu. Esedalase loni balaa Izilayele nuiti tuঁgø, ti ti-zie veleiti maavalibo. Naa ɟeni ga ta-minazeqegi niine vai ga ti zie ga GALA ná-tøgiti.

Unsosuvé

1. Uelei Siluse zobogi veeni la Izilayele nuiti zea ga ti gale ma ta-yooi zu, ta pēleyegeiti daaseigit niiti ti galeni ma (1:1–2:70).
2. GALA sei vəlei lo fai volu Zeluzalemme (3:1–6:22).
3. Esedalase gaagaleni ma Zeluzalemme, naa vee Izilayele vəleyegei tanigaa va (7:1–8:36).
4. Esedalase loni Izilayele nuiti tuğga ga taminazegegi niine ti yəğəzu ta GALA (9:1–10:44).

*Siluse zobogi vee vai ga
GALA sei vəlei lo volu
(2 Dəlo Sevei 36:22-23)*

¹ Pəelesə masagi Siluse ná-masa fai ma gona məungi, nii a kə Gəoğə GALAGI laawooi vile su, nii GALA goo wo nui Zelemi boni, é Pəelesə masagi Siluse yiizisani koozu. Naa zəba é niima woori qə ga sevə, naa voluma ti zeze la ná-masa zooi zu ná pə, ti qə ma:

² «Pəelesə masagi Siluse woori ja é ga nii: <Gəoğə GALAGI, nii é geeğələgi zu, naa masa zooi kpein dəvvə zəezu eteai zu, é botii veevə zəa ga gə GALA sei vəle lo bə Zeluzalemme, Zuda yooi zu.

³ Wo zaama, bəenni ka ti ga ná-nubusəiti? Ta-GALAGI, Gəoğə GALAGI ja ye ti va, ti liina, ti lə Zeluzalemme, Zuda yooi zu, ti Gəoğə GALAGI zei vəlei lo, Izilayele ná-GALAGI, nii ti dəbiku Zeluzalemme.

⁴ Və nəpə ná-nui tanigaa ti ná, ti-zejnəğəiti ti bə ti va ga walii ta zanugiti, ta anii ma zii pə, naa vee toganiiti ba, ta vebəaniiti ti daai qısu Zeluzalemme GALAGI zei vəlei lo fai zu.» »

*Zeluzaləme ziei
ma ʃevele bətei*

⁵ Zuda ta Benzamen velyeje ḡundigjiti kpein ta zalaga gula nuiti, naa vee Levi nuiti, ta niiti kpein GALA ge puuni ti yiima, ti ʃevele bəteni ga ti ʃale ma ta-yooi zu, ti Gəoḡə GALAGI zei vəlei lo Zeluzaləme.

⁶ Ti-zeijnəgħjiti ti bəni ti va ga səolaiti ti ga walii, ta zanugi, ta səola filigaa, səola 6iigi ma zii pε, naa vee toganiiti ba, vebəani bulukpulugiti ti la naati ba.

⁷ Masagi Siluse bəgħi da gula ga səola 6iigit pε niiti Nebukadenezaal ti zegħeni Gəoḡə GALAGI zei vəlei wu Zeluzaləme, ē li ga tiye, ē ti la ná-galagiti ta-vəlei wu.

⁸ PEELESE masagi devei veeni naavolo make nui Miteledate ya, naa nii pε feeni Zuda ḡundigji Seseħasaal ya.

⁹ Ti-liegħi ʃaa: zanu taza vuusavag (30), ta wali laza waagila (1.000), bogħi vuufele maazu taavuug (29),

¹⁰ zanu ziaw vuusavag (30), wali daawej ma vee da felegħi ʃe ga unnaanig puug (410), səolai mətai ʃeni ga waagila (1.000).

¹¹ Zanu səolai ta wali zəolai kpein kpoga ʃeni ga waadżolug unnaanig (5.400). Seseħasaal liini ga ti pε ta-yooi zu, kula zou va nuiti galesuv ma, ti zegħi Baħilone, ti li Zeluzaləme.

2

*Zuifuiti təgħiġi kaa,
ti gula duolai zu
(Nefemi 7:4-72)*

¹ Zuda you zεvεi ma nuiti tøgøiti pεtε, niiti Babiløne masagi Nebukadenøzaal liini ga tiye duølai zu Babiløne, ta ti galeni ma Zeluzaløme ta Zuda yooi zu, ti zei ta-laaiti su ti gølagilagi pε.

² Nui niiti ka ti loni ti lugø: Zoloøøbøle, Zozuwe, Nejemi, Selaya, Leyølaya, Maledosé, Bilisan, Misapaal, Bigivayi, Lewume, Baana.

Izilayøle nuøusøiti tiegøi gaa:

- ³ Paleyøse mavofodaiti waafelegø ungila puuløfela maazu felegø (2.172),
- ⁴ Sefatia mavofodaiti unsavagø puuløfela maazu felegø (372),
- ⁵ Ala mavofodaiti undøfela puuløfela maazu løslugø (775),
- ⁶ Pagfate-Moabøe mavofodaiti, Zozuwe ta Zoabø ta-vøleyøjei wu waafelegø undøsava puugø maazu felegø (2.812),
- ⁷ Elame mavofodaiti waagila unfele puuløølu maazu naanigø (1.254),
- ⁸ Zatu mavofodaiti untaavuugø puunaani maazu løslugø (945),
- ⁹ Zakayi mavofodaiti undøfela puuløzita (760),
- ¹⁰ Bani mavofodaiti undøzita puunaani maazu felegø (642),
- ¹¹ Bebayi mavofodaiti undøzita puufele maazu savagø (623),
- ¹² Azagade mavofodaiti waagila unfele puufele maazu felegø (1.222),
- ¹³ Adonikame mavofodaiti undøzita puuløzita maazu løzita (666),
- ¹⁴ Bigivayi mavofodaiti waafelegø puuløølugø maazu løzita (2.056),

- ¹⁵ Adin mavofodaiti unnaani puulõolu maazu naanigo (454),
- ¹⁶ Ateel mavofodaiti, Ezekiase ná-peleyejei wu puutaavuu maazu lõsava (98),
- ¹⁷ Besayi mavofodaiti unsavago puufele maazu savago (323),
- ¹⁸ Yola mavofodaiti ungila puugõ maazu felegõ (112),
- ¹⁹ Gasume mavofodaiti unfelegõ puufele maazu savago (223),
- ²⁰ Gibaal mavofodaiti puutaavuugõ maazu lõelugõ (95),
- ²¹ Beteleyeme nuiti ungila puufele maazu savago (123),
- ²² Netofa nuiti puulõolu maazu lõzita (56),
- ²³ Anatõte nuiti ungila puufele maazu lõsava (128),
- ²⁴ Azamavete nuiti puunaani maazu felegõ (42),
- ²⁵ Kiliyate-Yeyalime nuiti, ta Kefila nuiti, naa vee Beyelõte nuiti ba, undõfela puunaani maazu savago (743),
- ²⁶ Lama nuiti ta Geba nuiti undõzita puufele maazu õila (621),
- ²⁷ Mikemase nuiti ungila puufele maazu felegõ (122),
- ²⁸ Betele nuiti ta Ayi nuiti unfelegõ puufele maazu savago (223),
- ²⁹ Nebo nuiti puulõolu maazu felegõ (52),
- ³⁰ Magabise mavofodaiti ungila puulõolu maazu lõzita (156),
- ³¹ Elame zoi mavofodaiti waagila unfele

puulə̄lu maazu naanigɔ (1.254),

³² Galime mavofodaiti unsavagɔ puufele (320),

³³ Lode, ta Gadide, naa vee Wono nuiti ba undəfela puufele maazu lə̄lugɔ (725),

³⁴ Zeliko nuiti unsavagɔ puunaani maazu lə̄lugɔ (345),

³⁵ Senaa nuiti waasavagɔ undəzita puusavagɔ (3.630).

³⁶ Zalaጀa ḡula nuiti tetegi:

Yedaya ná-doun zunuiti, Zozuwe ná-pəleyegejí
wu untaavuugɔ puulə̄fela maazu savagɔ (973),

³⁷ Imæl mavofodaiti waagila puulə̄lu maazu felegɔ (1.052),

³⁸ Pasuul mavofodaiti waagila unfele puunaani maazu lə̄fela (1.247),

³⁹ Galime mavofodaiti waagila puugɔ maazu lə̄fela (1.017).

⁴⁰ Levi nuiti tetegi zu:

Zozuwe ta Kadimiyele, ta Binuwi naa vee Wodavia va, ti-mavofodaiti puulə̄fela maazu naanigɔ (74).

⁴¹ Guye loo nuiti:

Azafe mavofodaiti ungila puufele maazu lə̄sava (128).

⁴² Sigida makɛ nuiti:

Salume, ta Ateel, Talamɔn, ta Akuɓe, Gatita,
ta Sobai ti-mavofodaiti ungila puusavagɔ maazu taavuugɔ (139).

- 43** GALA sei vəlei wu wotigé nuiti ti ḡeni ga niiti ti-laaseigiti ti vaazu, ti-mavofodaiti:
Siga, Gasufa, Tabayôte,
- 44** Keløse, Siagja, Padøn,
- 45** Lebana, Gagaba, Akuñe,
- 46** Gagabe, Samelai, Ganan,
- 47** Gidele, Gagaal, Leaya,
- 48** Lesin, Nekoda, Gazame,
- 49** Uza, Paseya, Besayi,
- 50** Asena, Megunime, Nefusime,
- 51** Bakebuke, Gakufa, Gaaleguul,
- 52** Basalute, Meyida, Gaalesa,
- 53** Baalekøse, Sisela, Tama,
- 54** Nesiya, Gatifa.
- 55** Salomøn ná-botigé nuiti ti-mavofodaiti ti ḡeni ga niiti ti-laaseigiti ti vaazu, naati ti-mavofodaiti:
Sotayi, Sofelète, Peluda,
- 56** Yaala, Daalakon, Gidele,
- 57** Sefatia, Gatile, Pokelete-Gasebayime, Ami.
- 58** GALA sei vəlei wu wotigé nuiti, ta Salomøn ná-botigé nuiti ti-mavofodaiti pε kpøga ḡeni ga nu unsavago puutaavuu maazu felego (392).
- 59** Tanigaa ti zegjeni taai niiti su ti va: Tele-Mela, Tele-Yaalesa, Kelube-Adan, Imeeł, kélé ti la ḡeni zooni ti va ta-wolodaiti dølo ta ti-memewolani nii é dæuzu ga ta ga Izilayele nu, ti laaseigiti kaa:

- 60** Delaya, ta Toňiya, ta Nekoda ti-mavofodaiti undőzita puulɔ̄lu maazu felegɔ (652).
- 61** Zalađa ǵula nuiti galaa saama, tanigaa ti ǵeni naama ǵevelei zu, naati daaseigiti kaa:
Gařaya ta Akɔse naa vee Baalazilayi va, ti-mavofodaiti, gaabelagi naa Galaade nui Baalazilayi laaseigi zegeni mazɔ̄lɔ̄ é naa ná-doun anzani vuluni.
- 62** Sevei nii ti-memewolani daaseigi su, ti gaiziени, kɛle ti la kaani. Naa maavele ma ti ti vətəni ga ti la nadeni, ti la ǵeni vaani bu, naati ti va boti nəpɛ kɛ zalađa ǵulazuve.
- 63** Zou zevə ǵundigii bədəgoi ti leveni ga ti mina daamianigi naa ta mi, niiti ti veai GALA bɛ, eyessu zalađa ǵula nui gila ge GALA gaazađa ta-vaa zu ga wuulimegi ta tumimegi.
- 64** Bebej pe kpɔ̄ga ǵeni ga nu waavuunaanigɔ maazu felegɔ unsavagɔ puulɔ̄zita (42.360).
- 65** Ta-wotijɛ nuiti, zinaa ta anzaa, ti ǵeni ga nu waadɔfela unsavagɔ puusava maazu lɔ̄fela (7.337). Guye loo nuiti, zinaa ta anzaa, naati ti ǵe ga unfelegɔ (200).
- 66** Sooi ǵeni ti ya ga undɔfela puusavagɔ maazu lɔ̄zita (736), soovale fuului ǵe ti ya ga unfelegɔ puunaani maazu lɔ̄lugɔ (245).
- 67** Nəmei ǵeni ga unnaanigɔ puusavagɔ maazu lɔ̄lugɔ (435), soovalegi ǵe ga waadɔzita undɔfela puufele (6.720).
- 68** Ti zeeliali ma Zeluzalem, Goođo GALAGI zei vəlei ná-taazuve, pəleyeđe ǵundigii ma məinməin ti

vebəaniiti feeni, niiti ti daai Ɂ̄isu, GALA sei v̄elei lo fai zu, tosu w̄l̄omai.

⁶⁹ Ti ti zooda vai Ɂ̄eeni ga naavoloi p̄lei lo fai zu. Nii ti kulani, naa liini ga zanu kae waavuulɔzita maazu Ɂ̄ila (61.000), ta wali kilo waafelegɔ undɔolu (2.500). Ti tookɔba ungila (100) feeni ɓalaa ga zalaʃa Ɂ̄ula nuiti ta-zegeiti.

⁷⁰ Zalaʃa Ɂ̄ula nuiti, ta Levi nuiti, ta nuɓusei tanigaa, ta guye loo nuiti, ta siʃida make nuiti, naa v̄ee GALA sei v̄elei wu wotijɛ nuiti ba, ti zeini taai naati su, v̄eti ti náti feeni ti ya. Nuɓusei mɔtaiti ti zeini ta-laa w̄l̄omaiti su.

3

*Zalaʃa Ɂ̄ulazuue lo fai volu,
GALA d̄ebi vai l̄oɔzei volu*

¹ Konagi ma alugi l̄ofelasi ei zeeliai ma, Izilayele nuiti kpein ti Ɂ̄enina zeini ta-laazuueti, ti p̄e ti jaaleen ba Zeluzaleme eje nu Ɂ̄ila n̄o.

² Yosadake ná-doun zunui Zozuwe, ta bɔla zalaʃa Ɂ̄ula nuiti, naa v̄ee Seyalitiyele ná-doun zunui Zoloɓabéle va, ta ná-bolodamaiti, ti botii l̄oɔzeini, ti da GALA ná-zalaʃa Ɂ̄ulazuue lo volu, nii a ke ti da gala zalaʃaiti kula ná, velei sev̄eai la Moize ná-tó sev̄ei zu, GALA ná-nui.

³ Anee ni ti Ɂ̄eni luazu nui naati ba ti ɗ̄aani, ti zei zooi zu, ti Ɂ̄eai ma duəlai zu, ti zalaʃa Ɂ̄ulazuue loni tosu w̄l̄omai n̄o, ti da gala zalaʃaiti kula Ḡoogɔ GALAGI v̄e, sobui ta kpɔkɔi.

⁴ Ti kota v̄etii Ɂ̄ulani, ejevelei sev̄eai la, ti da gala zalaʃai Ɂ̄ula folo-o-folo, é zoloo zalaʃai liegi ma nii sev̄eai folo Ɂ̄ilagilagi vaa ma.

5 Naa voluma, ti gala zalaſai gulañi folo-o-folo, ta alu toga niinei ma v̄eti geleiti, ta yeegeſgalai z̄iti p̄e su geleiti ti ga Ḡooḡo GALAGI n̄ono, naa v̄ee niiti kpein ba ti geen̄i veb̄eaniiti feezu Ḡooḡo GALAGI v̄e.

6 Alugi l̄efelasi ei ma volo m̄oungi, ti t̄oazeini ga ti da gala zalaſaiti kula Ḡooḡo GALAGI v̄e, anee ni ti la ſeni d̄e GALA sei v̄elei ma ḡotu m̄oungiti daani.

7 Ti walii veeni k̄otu zaga nuiti zea, ta pele maalee nuiti, ti daamianigiti ta k̄paleb̄ole ganigit i ta gulañi ve Sid̄on ta Tiil nuiti zea, nii a ke ti s̄edele gului zege Liban, ti da kpolodei ja, ti vaa la Zafa. Nii p̄e ge ſeni ga zobogi maauele, nii Pelelese masagi Siluse feeni.

8 Ti zeeliai ma Zeluzaleme, Ḡooḡo GALAGI zei v̄elei ma laazu v̄e, ta-gonagi velesiei ta alugi velesiei ma, Seyalitiyele ná-doun zunui Zolobab̄ele, Yosadake ná-doun zunui Zozuwe ta b̄ola zalaſa gula nuiti, ta Levi nuiti, é v̄ee niiti kpein ba ti zeḡeni duela velei zu, ti va, ti t̄oazeini ga botii gea. Ti yeelon i Levi nubus̄eiti ba, é zo kona vuufellego (20) ma, é le zeemaazu, ga ti lo Ḡooḡo GALAGI zei v̄elei lo fai lujo.

9 Levi nui Zozuwe ta ná-doun zunuiti, ta k̄egeſlointi, naa v̄ee Kadimiyele va, ta ná-doun zunuiti, ta k̄egeſlointi, Wodavia ná-bolodamaiti su, ta Levi nui niiti ti ga Genadade ná-bolodamaiti, ti pe ti loni GALA sei v̄elei ma wotige nuiti tujo.

10 Pele lo nuiti ti geai ma GALA sei v̄elei ma zebasemai laazu, zalaſa gula nuiti ti vaani velelav̄e, ti maagſliai ga ta-zalaſa gula zegeiti, puugug i ya, Levi nui Azafe mavofodaiti ti va ga k̄otegiti, Ḡooḡo GALAGI lebi vai ma, egevelei sev̄eai

la Davide vε, Izilayεle masagi.

11 Ti ḡeni Gəoḡə GALAGI ləbizu, ti da maamuse ga pilima wuyei, ti da ḡe ma: «Gəoḡə GALAGI vage, mazələə ná-wooğəfələdai ḡa yesu ná ḡə Izilayεle vε!» Nubuseiti balaat i ḡeni Gəoḡə GALAGI ləbizu ga koozunε woo wolaiti, təżżei Gəoḡə GALAGI zei vεlei ma zebasemai laa vai va.

12 Nu məinməin ge ḡeni ná, niiti ti ḡeni ga kewolaiti zalaga gula nuiti, ta Levi nuiti, ta pəleyege ḡundigiiti saama, ti GALA sei vεle məungi ḡaani, naati ti ḡeni wələzu ga gola, sięgi zu GALA sei vεle niinei ma zebasemai ḡeni laazu la ti ḡaaazu. Kəle nu məinməin kiligaa ti ḡeni ta-ğoozunεi ḡulazu kəlema ga kpee woo wolaiti.

13 Tə ḡa é ba nu la ḡeni zooga è va nuiti goo yəğəzuğula, niiti ti wələzu, ta niiti ti woogulazu ga koozunεi, mazələə eṣe pe ge ḡeni kpee wolai loozu, nu da ti woomeni ğoozama.

4

GALA sei vεlei lo fai bela fai pele zu

1 Nui niiti ti ḡeni zooi zu, ti ga Zuda ta Benzamen ti zili nuiti, ti mənini ga naati ti ḡulani kpein duəlai zu, ta ga GALA sei vεlei lo Gəoḡə GALAGI vε, Izilayεle ná-GALAGI.

2 Ti vaani Zolobabəle və bε ta pəleyege ḡundigiiti, ti ḡe ti ma: «Gá pə gi bə wo va, ade GALA sei vεlei nii lo. Mazələə GALA gilagi naa nə ḡa gá da dəbi, gi da zalağaiti kula bε, é zo yee nuu ma Asili masagi Ezaal-Ğadon vaani la ga giye vε.»

3 Kεle Zoloňabεle ta Zozuwe, naa vee pεleyeđe gundigiiti ba, ti ti woofaaavoteni ga: «É la zolooni ga wo bō gi va, ade GALA sei vεlei lo gá-GALAGI vε. Gá gila nō ja gi kεezu, mazələo tođa gεezu ga Gəogə GALAGI zei vεlei, Izilayele ná-GALAGI. Pεelese Masagi Siluse bəđoi ja é deveni ġani.»

4 Zooi zu nui naati ti tɔɔzeini ga Zuda nuħusεti īnɔtevea, ta ti da naati maalua, nii a kε ti loođo GALA sei vεlei lo fai va.

5 Ti ġeni walii veezu masagi ná-botigε nūiti zea ga ti Zuda nūiti ta-wotii zugologolo, naa ja ti yεni daawu Pεelese masagi Siluse ná-masa fai ma ziegī pε su, eyεsu é zeeli Daliyuse nənɔi ma.

Zuifuiti maalɔɔ vai masagi Aaletazεelεsε ma

6 Zεelεsε* ná-masa fai lɔɔzei ziegī zu, ti sεvεi ġεenī, ti teve ma, ti Zeluzalεme zei wo nūiti ta Zuda you zεvεi ma nūiti maalɔɔ su.

7 Siegi zu Aaletazεelεsε† ġeni la ga Pεelese masagi, Bisilame, ta Miteledate, naa vee Tabeyεle va, ta ti-wɔɔlaiti ti sεvεi ġεenī masagi ma, ti kεenī ga Alame zεvεi ta Alame wooi zu.

8 Zou zεvε gundigii Lewume ta sεvε ġe nui Simesai ti sεvεi ġεenī tiya balaa masagi Aaletazεelεsε ma, é vile Zeluzalεme va, sεvεi lɔɔzeini ġani:

9 Zou zεvε gundigii Lewume, ta sεvε ġe nui Simesai, ta ti-wɔɔlai mətaiti niiti ti ga Din nūiti, ta Afalasatake nūiti, Taalepεle nūiti, Afalase nūiti,

---

* **4:6 4:6 Zεelεsε:** E ġeni ga Pεelese masagi niima ġonagiti su: 486-464 aisa Yesu Kilista zələo. † **4:7 4:7 Aaletazεelεsε:** E ġeni ga Pεelese masagi niima ġonagiti su: 464-424 aisa Yesu Kilista zələo.

Geelke nuiti, Babilone ta Suze nuiti, naa vee Dega ta Elame nuiti ba.

10 Nuñusei m̄atai pe daaseigi zu, niiti l̄ogofula nu wolai Wosenapaal vaani ga tiye, é ti zei Samali laa wolaiti su, ta zie wolai Efelate folo liizu velei, ta m̄ataiti.

11 Sevei zu wooi ḡeni ga nii:

«Sevei nii ga liizu masagi Aaletaz̄eeses̄ ma, é ḡula ná-botiḡe nuiti zea, ti zie wolai Efelate folo liizu velei, ta m̄ataiti.

12 Masagi, gá bosu è ma ga Zuifui niiti ti zeḡeai è vo b̄e, ti va gi zaama Zeluzaleme, ta ga taa j̄oi é ga gaazul̄ee laai lo volu, ti bega voluma ga sebasemaiti da, ta ga ma zigigitibuzeḡe.

13 Tama k̄eni masagi è kw̄ee ga ni taai tei ka lona volu, ma zigigitibuzeḡe volu, ti la m̄o zou zalai ta maazoloo ganii ḡula, ta zou maaleve salai, naama zeevo ka ye masagi ná-naavolo vaiti ba.

14 Ḡei gi undaané zol̄agai ga gi botii ḡe è ve, gi la zooga gi va ye welezu, ti va da è v̄el elala, gi devev̄e ga gi è loo ḡisu ga niima vaiti.

15 Wele masa p̄ol̄maiti ta-z̄ev̄e w̄ol̄maiti su, niiti ti ḡea è luḡo. Da pete ga gaamazu kaite taai nii ja ga gaazul̄ee laai, ta é la looḡoni ga zou masagiti ta zou z̄ev̄e ḡundiḡiiti kp̄ol̄a, ta kaite taai nii zu ja nō wuulee ga kpaka faiti. Naa nō ja é k̄eai balaa ma taai ḡolojologai.

16 Gá po gi è loo ḡisu, masagi, ga ni taai nii a lona volu, ma zigigitibuzeḡe volu, è leve la m̄o ḡea zie wolai Efelate folo liizu velei ma.»

Masagi ná-goojaavotegi

17 Masagi googaavotegi ḡeni ga nii é teveni: «D̄ei è ga zou z̄ev̄e ḡundiḡi Lewume, ta seve ḡe nui

Simesai, naa vee ti zeini Samali ta woi wo zie wolai Efelate folo liizu velei ma yooi mōtai pe su, nā wo luūosu.

¹⁸ Sevei nii wo tevegai, ti kalage gāazu.

¹⁹ Gè devei veeve ga ti wele seveiti su, tama ti kaave ga gaamazu kaite, Zeluzaleme ja ga taai nii é ga gaazulee laai masagiti daalojōma, ta kaite gaazuleei ta kpaka faiti ta nā.

²⁰ Masagaa ti jea Zeluzaleme, ti-zebet wōolōai, niiti ti zeini zie wolai Efelate folo liizu velei yooiti kpein unga, naati ti da zou zalai ta maazoloo ganii ve ti ya, ta zou maaleve salai.

²¹ Tō ja é ba à bo ti ma ti botii bela pele zu, ti mina taai naa lo, ni gè la deve veeni.

²² A mina naama vai la joba, faa joi va wōolō, zeevo ge va ye masagiti ba.»

²³ Tei feya ti masagi Aaletazeelesese ná-sevei zu wooi menini, Lewume ta seve je nui Simesai ta ti-wōolaiti ti liini ga gaazuvile Zuifuiti pō bē Zeluzaleme, ti naati ta-wotii bela pele zu ga toomai ta maañaaai.

²⁴ Vele jana GALA sei vəlei lo fai belani la pele zu Zeluzaleme, eyəsu Pēelese masagi Daliyuse ná-masadai ma jōnagi velesiei ma.

5

GALA sei vəlei lo fai ləɔzei vai volu

¹ GALA goo wo nuiti Azé* ta Zakali†, Ido ná-doun zunui, ti bəeni Zuifuiti pō Zuda yooi zu

---

* 5:1 5:1 Wəle və: Azé 1:1. † 5:1 5:1 Wəle və: Zkl 1:1.

ta Zeluzalɛme ga GALA daawooi, Izilayɛle ná-GALAGI.

² Zolobabɛle, Seyalitiyɛle ná-doun zunui, ta Zozuwe, Yosadake ná-doun zunui, ti wuzege vele jana, ti GALA sei vɛlei lo fai lɔɔzei Zeluzalɛme, GALA goo wo nuiti ti da bɔ ti va.

³ Gaamago nɔ, Tatenayi nii é gɛni ga zou zɛvɛ gundigii zie wolai Efelate folo liizu velei pɛ unda, ta Setaal-Bozinayi, é vɛe ti-wɔɔlaiti pɛ ba, ti liini ti vɔ bɛ, ti gɛ ti ma: «Bɛ ga é niima levei vea wo ya ga wo GALA sei vɛlei nii lo volu, wo ma zigigit i niine?»

⁴ Nuiti kpein ti niima vɛlei losu, à ti pɛ daaseigit i fe gi ya.»

⁵ Kɛlɛ GALA ge ɓaani Zuifuiti ta-gundigisti maazu. Nu la ta-wotii loni pele zu, eyɛsu sɛvɛ zeeli Daliyuse ma, ta é ná-googfaavotegi ve é vile niima vai va.

Ti Zuifuiti maalɔ vai masagi Daliyuse ma

⁶ Wɛlɛ sɛvɛi zu wooi va, nii é leveni masagi Daliyuse ma, é gula Tatenayi ya, nii é gɛni ga zou zɛvɛ gundigii zie wolai Efelate folo liizu velei pɛ unda, ta Setaal-Bozinayi, é vɛe ti-wɔɔlaiti pɛ ba.

⁷ Vele gaa ti bɔen i la ta-zɛvɛi zu:

«Masagi Daliyuse, ziilei daazeeliali gɛ è vɛ.

⁸ Masagi, gá bosu è ma ga gi liivɛ Zuda you zɛvɛi ma, gi zeeli GALA golai zei vɛlei vɔ bɛ. Nuiti ta ga pelei naa lo ga kɔtu zaqsaai, ti da guluiti dɔ ma zigigit i su, ti zebезegevɛ botii zu, é da zoloo ti ya.

⁹ Gi kundigisti gaazaqage, gi gɛ ti ma: «Bɛ ga é niima levei vea wo ya ga wo GALA sei vɛlei nii lo volu, wo ma zigigit i niine?»

10 Gi ḡeevə ti ma ɓalaa, niiti kpein ti unda, ti naati kpein daaseigiti sevə, ti fe gi ya.

11 Ti gi woɔjaavotegə ga: «GALAGI nii é geedjələgi ta zoot bətəa, naa ná-botigə nuiti ka ga giye, gá sei vəlei nii losu volu, nii Izilayəle masa golai gila ge toni kaite, é gaabəla.

12 Kələ gi-məməwolani ti geedjələgi bətə GALAGI yiisaawanaai ma, naa ti ǵwəeni Nebukadenezaal ma, Babiləne masagi, Kaledé nui, tə ja é GALA sei vəlei nii ǵoloni, é li ga tiye duəlai zu Babiləne.

13 Kələ anəe naa ve, Babiləne masagi Siluse nákona məungi ma, é devei veeni ga GALA sei vəlei nii lo volu.

14 Masagi Siluse bəğəi devei veeni ga səolai niiti kpein ti bətəai ga zanugi ta walii, niiti Nebukadenezaal ti ǵulani GALA sei vəlei wu Zeluzaləme, é li ga tiye, é ti la ná-galagi ná-pelei wu Babiləne, ti səolai naati feeni Sesəbasaal ya, nii tə bəğəi é keəni ga Zuda you zəvə ǵundijii.

15 E valini ma ga: Li ga səolai niiti. Siəgi zu GALA sei vəlei besu la ga lo tosu wələmai Zeluzaləme, wo ti la bu.

16 Názu ja Sesəbasaal vaa la və Zeluzaləme, é GALA sei vəle niinei ma zebasemai la. E zo naazu ma botii ja ba, é da ǵe, kələ gaa la də belani.»

17 Niizu niina, masagi, ni da kaana ga faa vago, bo, ti wele Babiləne masagiti ta-zəvə wələmaiti su, é ǵwəe ni masagi Siluse deve veeni ga ǵite vaa GALA sei vəlei nii lo fai zu Zeluzaləme, naa voluma da da-levei le ga giye niina niima vai zu.»

6

Daliyuse ná-goɔjaavotegi é feeni

1 Naazu masagi Daliyuse devei veeni ga ti gaiziei wo Babilone zeveti ta ani bii make vеlei wu.

2 Ekebatane taazuve, Mede jovii laa wolai nii sigigi ma, minа ja ti seve biligi gila kaani ná, nii sevei vонени ma jani:

3 «Siluse ná-kona mоungi masa fai zu, é niima levei woni, GALA sei vеlei maaneeve é lo volu Zeluzaleme, naa jе ga vе zalagaiti ta jе gulazu ná, toja losu tosu wоlmai nо, gaa jaafoozazu ga metele vuusavago (30), kogi jе ga metele vuusavago (30),

4 kоту zaqaaai ma jekpe savago, gulu niinei ma jekpe gila. Naama walii kpein ka gulazu masagi ná-naavolo makesuve.

5 Naa voluma zanu sоolaiti ta wali zоolaiti kpein Nebukadenezaal ti gulani GALA sei vеlei wu Zeluzaleme, é va ga tiye Babilone, ti pe maaneeve ti jale ma, vе ti zegeai ná, ti la GALA sei vеlei wu Zeluzaleme.»

6 Naa maavele ma, Daliyuse niima zeveti leveni zи wolai Efelate folo liizu velei you zevе jfundigii Tatenayi ma, ta Setaal-Bozinayi, ta ti-wоolaiti kpein: «À yeegula fai naa zu.

7 A Zuifuiti zena dоin, ti GALA sei vеlei lo, Zuifuiti ta-you zevе jfundigii ta ta-jewolaiti ka ti tosu, tosu wоlmai.

8 Nóno ma levei ja gе bosu, velei wa zи la Zuifuiti ta-jfundigii tetemazu, GALA sei vеlei lo fai zu. A jaaaba, pelei lo walii kpein ge da ve ti ya falafala, é jula masagi ná-naavolo makesuve, nii é zоlоosu maazoloo ganii zu é gulazu zи wolai Efelate folo liizu velei ma yooi zu, naa ja a ke botii mina lo pele zu.

9 Kəni wo kε vele-o-vele, wo da naa ve zalaṣa ɟula nūiti zea folo-o-folo, nii ta 6edə ma, ti dεe ga woye, é ɟəni ga: nikε zinε ɟokpagiti, baala sineiti, baala zivoiti, gala zalagaiti faa zu é veezu GALAGI vε é geegʃləgi zu. Uele nō ɟana wa kεe la 6alaa é vīlə moloi, kpoloi, dəɔi ta guljiti ba.

10 Ta zoo naazu ti da geegʃləgi zu GALAGI yiima zalaṣaiti kula, ti da GALA fali masagi yənvui, ta ná-dointi zənvuiti ta-vaa zu.

11 Devei tagili ka mənə gè feezu: Nu nəpε é devei nii ɟologolosu, ta kpədə gila kula ná-pelei wu, ti sele ba, ná-pelei ɟa valibø ga kava zigigi.

12 GALAGI nii é zeini Zeluzaleme, naa masagi 6aa zoot naa ɟologolo, nii é yeewuzeʃezu é devei nii zege ma, ga é GALA sei vəlei nii ɟolo é Zeluzaleme. Nà 6əgəi Daliyuse, nà ɟa gè devei nii vea, kəni é zie ga pagø.»

GALA sei vəlei wotii ɟaabəla fai

13 Naa voluma zie wolai Efelate folo liizu velei you zəvəe ɟfundigii Tatenayi, ta Setaal-Bozinayi, ta ti-wəɔlaiti kpein, ti ziəni ga masagi Daliyuse ná-devei nə.

14 Zuifuiti ta-ɟfundigjiti ti ijədəɔi zələɔni GALA goo wo nūiti Azé ta Ido ná-doun zunui Zakali tə-lənə gooiti su, ti da li lugəma pele logi zu, eyəsu ti ɟaabəla, egevelei Gəoɔʃə GALAGI deveni la, ta egevelei Peelese masagiti Siluse, ta Daliyuse, é vəe Aaletazəelesəse va ti deveni la.

15 GALA sei vəlei 6eni alugi daa ga Adaal, naa ná-folo savagɔi ma, masagi Daliyuse ná-kona dəzitasiɛi ma masa fai zu.

16 Izilayele nuiti, ta zalaǵa ǵula nuiti, ta Levi nuiti, naa vee nubusei motai pε ba ti ǵulaai duolai zu, ti va, ti GALA sei velei laalaoni ga koozuneei.

17 GALA sei velei naa laalao fai zu, ti zalaǵaiti kulani: nikε zine ungila (100), baala sine unfelego (200), baala zivo unnaanigo (400), ta boli zine puugo maazu fele (12) koto gba vai zu Izilayele nuiti pε be, é zoloo ta-woloda puugo maazu felegɔiti (12) ma.

18 Ti zalaǵa ǵula nuiti seini su velei ta-zeikpasui la, Levi nuiti galaa velei ta-ǵaaǵwesui la, GALA ná-botige vai zu Zeluzalem, velei sevəai la Moize ná-sevəi zu.

19 Niiti kpein ti ǵulani duolai zu, ti va, naati ti Pake fetii ǵulani alu məungi ma volo puugo maazu naanigɔi (14) ma.

20 Zalaga ǵula nuiti ta Levi nuiti ti 6əgɔj nadeni voo̤ma, ti pε ti nadeni. Levi nuiti ti Pake suaiti kɔdaaleveni naazu nubusei pε be, ti ǵulaai duolai zu, ta ti-ǵeəlointi be zalaǵa ǵula nuiti, ta tiya 6əgɔj vε.

21 Izilayele nui niiti kpein ti ǵulaai duolai zu, ti va, ti Pake daamii woni voo̤ma, ta niiti kpein ti 6əgɔj nadeni, ti yeebe zii ǵiligit i ta-ǵɔzəba vaiti pε ba, ta ti vilə ti volu Goo̤go GALAGI yiima vai ǵee vai zu, Izilayele ná-GALAGI.

22 Folo ləfela laawu fetii ǵulani, nii ta da 6ului mi su, nii leue la su, ti keen ga koozunε wolai, mazələo̤ Goo̤go GALAGI Asiili masagi* yii latini ti ma ga pago, é 6o ti va GALA sei velei lo fai zu, Izilayele ná-GALAGI.

---

* **6:22 6:22 Asiili masagi:** Daliyuse, nii é ǵeni ga Pelese masagi.

7

Esedalase lii vai Zeluzaleme

¹ Niima vaiti kpein poluma, Pεelese masagi Aale-tazεesεse ná-siegi zu, zunui ta ʃeni ná, daa ga Esedalase, Selaya ná-doun zunui, mεmεwolani daaseigiti ta ti zεlεo peleiti kaa: Azalia, Yilikiya,

² Salume, Sadøke, Ayitube,

³ Amalia, Azalia, Melayøte,

⁴ Zelayia, Uzi, Buki,

⁵ Abisua, Fineyase, Eleazaal, zalaʃa gula ʃundiŋi wolai Aalon ná-doun zunui.

⁶ Esedalase naa zegeni Babilone. E ʃeni ga sevε ʃεnui, kalagai Moize ná-tøgi zu, tøgi nii Izilayele ná-GALAGI, Gøoðø GALAGI feeni Moize ya. Masagi ʃeni naa kpein feezu Esedalase ya, nii é ʃeni falizu ma, mazølø ná-GALAGI, Gøoðø GALAGI ʃeni ba.

⁷ Masagi Aaletazεesεse ná-masadai ma ʃonagi løfelasiei ma, Izilayele nui tanigaa ti ʃaleni ma, ti li Zeluzaleme: zalaʃa gula nuiti, Levi nuiti, geingεin gani ʃein nuiti, siʃida makε nuiti, ta GALA sei vεlei wu wotige nuiti.

⁸ Esedalase yεni ti volu, ti li Zeluzaleme, masagi Aaletazεesεse ná-masadai ma ʃonagi løfelasiei ma alugi lølusiei ma.

⁹ E deveni ga é zege Babilone alu møungi ma volo møungi ma, é zeeli Zeluzaleme alugi lølusiei ma volo møungi ma, ná-GALAGI zaalai zu, nii é ʃeni tøun makesu.

¹⁰ Mazølø Esedalase ʃeni ʃaañaazu, é da Gøoðø GALAGI ná-tøgi gala, ta é da so ga yii pε, é da Izilayele nuiti kala ga tøgiti ta deveiti.

*Tosuve niiti Aaletazεεlesεse ti galivaani
Esedalase ma*

11 Sevei zu wooi vete, nii Peelese masagi Aaletazεεlesεse feeni zalaga gula nui Esedalase ya, təgiti ta deveiti ma galamoin, niiti Gəogə GALAGI ti veeni Izilayele nuiti zea:

12 «Aaletazεεlesεse, masagiti ta-masagi, niima zεvei ja liizu zalağa gula nui Esedalase ma, GALAGI nii é geegjələgi zu, naa ná-təgiti ma galamoin.

13 Gè devei vea ga nu nəpə Izilayele nuiti saama, ti nà-masa zooi zu, é ɻəni ga zalağa gula nu, 6aa Levi nu, é pə ga é li Zeluzaleme, ti ɻe ti pə ba, wo li vɔɔma wa tiye.

14 Nòun nà, masagi, gá nà-tənəbo nu ləfelaiti ka gi è levesu Zeluzaleme ta Zuda, è ka velei da-GALAGI ná-təgi zosu la ná, nii é è ya.

15 Sie ɻilagi naa nə zu da liizu ga walii ta zanugi, nii gá nà-tənəbo nuiti gi daai ɻisu ga gi fe Izilayele ná-GALAGI və, é zeini Zeluzaleme.

16 Da liizu balaa ga waliiti ta zanugiti, niiti ti ɻulaai nuiti zea ti Bañiləne you zεvei zu, ta niti nuþuseiti ta zalaşa gula nuiti ti daai ɻisu ga vebəanii ta-GALAGI zei velei vaa zu, é Zeluzaleme.

17 Naama walii ja è nike zineiti ta baala sineiti ta baala zivoiti geyazu la ná, naa vəe vebə zalaşaiti ba ta puya zalaşaiti, è ti pə kula ga zalaşai wa-GALAGI zei velei ma zalaşa gülazuvə Zeluzaleme.

18 Wa è-wɔɔla zalaşa gula nuiti, nii nəpə wa ka ga soloogə ga wo kə ga wali ta zanu mətai, à kəe la, eʃevelei soloogai la wa-GALAGI yiimai ma.

19 GALA sei velei wu wotige zəɔlai niiti ti veai è ya, li, è ti la da-GALAGI zei velei wu Zeluzaleme.

20 Ni ani gili geya vaa a lona è va da-GALAGI zei velei naa ma vaa zu, naama walii ga gula masagi ná-naavolo makesuve.

21 «Nòun nà, masagi Aaletazélesése, gè devei vea naavolo make nuiti kpein zea, ti ziè wolai Efelate folo liizu velei, ga ti naa kpein ke ga pagó, nii zalaga gula nui Esedalase bosu ti ma, geegjologi zu GALAGI ná-togiti ma galamoin.

22 Ti maaneevè ti kilo waasavagó (3.000) gégala ve zea ga walii, moloi kilo waavuusavagó (30.000) gégala, dòoi litelé waanaanigó (4.000) gégala, guloi litelé waanaanigó (4.000) gégala, ti kpoloi ve zea, velei nèai la ti ve.

23 Devei kpein geegjologi bëte GALAGI feezu, sei velei ma vaa zu, ti pe ge ñe ga këevelei, nii a ke GALAGI naa mina va yiigaawanazu masa zooi ma, baa nà bøgji ma gá màvofodaiti.

24 Gá bosu balaa naavolo make nuiti kpein ma ga nu mina zou zalai, baa maazoloo ganii, baa zou maaleve salai gula zalaga gula nuiti zea, ta Levi nuiti, ta guye loo nuiti, é vee sigida make nuiti ba, ta GALA sei velei wu wotifé nuiti, naa vee nuiti kpein ba ti botii gëezu GALA sei velei wu.

25 «Esedalase, da ma, velei da-GALAGI figi veai la è ya, faawo bo nuiti ta tukpøgaaleve nuiti sei ziè wolai Efelate folo liizu velei nubuseiti saama, ti da tukpøgaaleve naati bë, ti da-GALAGI ná-togiti kwëe. Wa ti lëe ga naati balaa, niiti ti la ti gwëe.

26 Zoi nöpe è la këeni è va da-GALAGI ná-togiti ta masagi ná-togiti so ga pagó, naama nui maaneevè ga è za, baa ti kula zooi va, baa këligiti ti gula zea, baa è vili kasoi ga.»

Maamusei

²⁷ Mamagi ḡa Goođo GALAGI ve, adememewolani ta-GALAGI, nii é puai masagi yiima ga é nii ḡesala lebiyai ve Goođo GALAGI zei velei ve Zeluzaleme.

²⁸ Tɔ ḡa é woogęfiladai ḡea bɛ, é ḡaazu unfe fe bɛgi yęđozu gá masagi, ta ná-tenebo nuiti, naa vee nátosuba nu wolaiti kpein ba. Tei gè kwęeni ga toga bà, naa ḥnədəni, gè zoo gè Izilayele ḡundigiiti gaale ba, ga gi lε voōma Zeluzaleme.

8

Esedalase zięnjęſjiti daaseigiti

¹ Peleyege ḡundigiiti daaseigiti kaa, niiti gi leenii voōma ga tiye, gi zege Babilone, gi li Zeluzaleme, masagi Aaletazeelesese ná-siegi zu.

² Fineyase mavofodaiti: Geelesome.

Itamaal mavofodaiti: Daniyèle.

Davide mavofodaiti: Gatuse.

³ Sekania ta Paleyęse ti-mavofodaiti: Zakali, nii é ḡeni nu ungila nu vuulęolu (150) unda.

⁴ Pađate-Moabe mavofodaiti: Eliyęyenayi, Zelayia ná-doun zunui, nii é ḡeni nu unfelego (200) unda.

⁵ Zatu mavofodaiti: Sekania, Yađaziyęle ná-doun zunui, nii é ḡeni nu unsavago (300) unda.

⁶ Adin mavofodaiti: Ebeđe, Zonatan ná-doun zunui, nii é ḡeni nu vuulęolugę (50) unda.

⁷ Elame mavofodaiti: Ezayi, Atalia ná-doun zunui, nii é ḡeni nu vuulęfela (70) unda.

⁸ Sefatia mavofodaiti: Zeđadia, Mikayęle ná-doun zunui, nii é ḡeni nu vuulęsava (80) unda.

- ⁹ Zoabe mavofodaiti: Abediyase, Yegiyele ná-doun zunui, nii é g̊eni nu unfelego nu puugo maazu losava (218) unda.
- ¹⁰ Selomite mavofodaiti: Yosifiya ná-doun zunui, nii é g̊eni nu ungila nu vuulɔzita (160) unda.
- ¹¹ Bebayi mavofodaiti: Zakali, Bebayi ná-doun zunui, nii é g̊eni nu vuufelego maazu losava (28) unda.
- ¹² Azagade mavofodaiti: Yoɔanan, Gakatan ná-doun zunui, nii é g̊eni nu ungila nu puugo (110) unda.
- ¹³ Adonikame mavofodaiti: gaabelagiti niiti ti-laaseigiti ti g̊eni ga Elifelete, Yeiyele, ta Semaya, naati ti g̊eni nu vuulɔzita (60) unda.
- ¹⁴ Bigivayi mavofodaiti: Utayi ta Zakuul, niiti ti g̊eni nu vuulɔfela (70) unda.

Zeluzaleme ziei g̊evele b̊ete vai

¹⁵ Gè niima nuiti kpein gaaleen ba zie wolai gobave, nii é yeizu ga Aṣava vele, gi ẙeni miná folo savago laawu. Gè weleni nubuséiti saama ta zalafja gula nuiti, gè la Levi nu n̊ope kaani ti zu.

¹⁶ Názu ja gè kundigii niiti tolini la: Eliyezel, Aliyele, Semaya, Elenatan, Yalibe, Natan, Zakali, ta Mesulame, naa uee to kalamon felegoiti ba Yoyalibe ta Elenatan.

¹⁷ Gè valini ti ma ga ti li Kasifia g̊undigii Ido vo b̊e, gè wooi vu ti-la, nii ta bo Ido ma, ta keegefointi p̊e, GALA sei uelei wu wotige nuiti niiti ti Kasifia, ga ti kp̊oba nuiti teve gi ma, gá-GALAGI zei uelei vai zu.

¹⁸ Tei gá-GALAGI ma ge g̊eni gi va, é da gi g̊aaazumaawɔinga, ti Selebia leueni gi ma, nu g̊eni

de g̊igi ma, Maali ná-bolodai zu, Levi mavofodai zu, Izilayele ná-doun zunui, ti nu puugɔ maazu l̊osava (18) v̊ee ni ba k̊eej̊elointi saama, ta ná-doun zunuiti,

19 é v̊ee Gasab̊iya ta Ezayi va, ti g̊e Melali mavofodaiti, ta k̊eej̊elointi, é v̊ee ti-loun zunuiti ba, ti p̊e kp̊aga g̊eni ga nu vuufelegɔ (20).

20 Ti vaani 6alaa ga nu unfelegɔ nu vuufelegɔ (220), niiti Davide ta p̊elyeje g̊undigiiti ti yeelonni ti p̊e ba ga ti-laaseigiti, ti ti ve Levi nuiti zea, ga ti da botii g̊e GALA sei v̊elei wu.

21 Gi ẙeni miná zie wolai gobav̊e, nii é yeizu ga Ag̊ava vele, g̊e deve ga gi zugi zo, naa g̊e ga gá-b̊oñomaayeii ma voogi gá-GALAGI ue, nii a k̊e gi siɛ vagɔ wo zileigi zu, gá gá-v̊eløyeg̊eiti, ta gi-g̊eligitit.

22 Nà la g̊eeena masagi ma, é salavusuiti ta soo b̊ize zalavusuiti fe, ti gi make gi zili nuiti daalɔñoma, naa g̊eni g̊eezu ga unfe faa zèa, t̊oɔzei gi deen̊i la ga, gá-GALAGI ja da naati make, niiti ti b̊e ga woog̊efila nuiti, kele toga da yiigaawana gola naati ma, ti g̊elezu t̊oun ba.

23 Naa maavele ma, gi zugi zoni, gi gá-GALAGI maaneeen̊eni ga é baa gi maazu, tama é gi woog̊aa voteni.

24 Naa voluma g̊e zalaga g̊ula g̊undigi puugɔ maazu felegɔ (12) lolini, ta Selebia, naa v̊ee Gasab̊iya va, ta ti-g̊eeeloun puugɔ.

25 G̊e walii ta zanugi g̊oñoni, g̊e p̊ee sɔ̊la b̊iigitit kpein ba niiti masagi ta ná-t̊enebo nuiti, naa v̊ee ná-botig̊e nu wolaiti ba, ta Izilayele nuiti ti ná-zooi zu, ti kp̊oni ba gá-GALAGI zei v̊elei vai zu, g̊e fe ti ya.

26 Gè kilo waavuufelego (20.000) veeni ti ya ga walii, gè kilo waasavago (3.000) ve ti ya ga ani ɓiigiti ti ɓetéai ga walii, gè kilo waasavago (3.000) ve ti ya ga zanugi,

27 gè zanu daawo vuufelego (20) ve ti ya, nii a la zeeli zanu kae waagila (1.000) su, ta kolu ɓoi anijnaka vapa felego, ti vagai ga zanugi ȝevele.

28 Gè ȝeni ti ma: «Velei wo veai la Goođo GALAGI ݒܰ, vele ȝana niima zoɔlaiti feai la. Walii ta zanugi ta ga vebəaniiti, niiti ti ve Goođo GALAGI ݒܰ, womemewolani ta-GALAGI.

29 A ɓaa ti maazu ga pago, eyesu wo zeeli Zeluzaleme, názu wa ti pε gaalu niina, wo ti ve zalaga ȝula ȝundigi wolaiti zea, ta Levi nuiti, é ݒܰ pεleyege ȝundigiiti ba, wo ti vu Goođo GALAGI zei veleri ma ݒܰbagooiti bu.»

30 Zalaga ȝula nuiti ta Levi nuiti ti walii ta zanugiti sejeni, é ݒܰ soolai zoiti ba, ti li ga tiye Zeluzaleme, gá-GALAGI zei veleri wu.

*Sie wo pelei,
ta ti zeeli velei Zeluzaleme*

31 Alu mɔungi ma volo puugo maazu felegoi (12) ma, gi zegeni zie wolai gobave, nii é yeizu ga Agava vele, gi li Zeluzaleme. Eyesu gi zeeli, gá-GALAGI yeeyen'i gi va, é da ɓaa gi maazu gi zili nuiti ta toosu nuiti daalođoma, niiti ti ȝeni gi maaluazu.

32 Gi zeeliali ma Zeluzaleme, gi loođoni folo savago laawu.

33 Foloi naanisiiei, gi walii, ta zanugi, ta soola ɓiigiti gaaluni gá-GALAGI zei veleri wu, gi ti ve zalaga ȝula nui Melemôte ya, Ilili ná-doun zunui, ta Fineyase ná-doun zunui Eleazaal. Levi nui niiti

ti ɡ̥eni ti ɡ̥oba, ti-laaseigiti kaa: Zozuwe ná-doun zunui Yozañade, ta Binuwi ná-doun zunui Noadia.

³⁴ Ti gaaluni, é ɡ̥oɟ̥o, buŋegi ɓ̥ogai pε ge z̥eveni sevei zu.

³⁵ Niiti kpein ti duɔlai ɡ̥eəni, ti ɡ̥ale ma, naati ti zalaŋaiti kulani Izilayele ná-GALAGI vε ga: nikε zinε puugɔ maazu felegɔ (12), Izilayele nuiti kpein bε. Ti baala sine vuutaavuugɔ maazu lɔzita (96), ta baala ziɔvu vuulɔfela maazu lɔfela (77) ɡ̥ulani gala zalaŋaiti faa zu, ta boli zinε puugɔ maazu felegɔ (12) ga koto gba zalaŋai. Togani naati kpein ti galani Gooɟ̥o GALAGI vε.

³⁶ Naa voluma ti masagi ná-sevei zu wooi laazeelinini ná-nu wolaiti ma, ta zou z̥eve ɡ̥undigiiti ma, ti zeini zie wolai Efelate folo liizu velei. Naati ti tɔnɔ ma ɓ̥obai ɡ̥eəni Izilayele nuiti bε, GALA sei vεlel i lo fai zu.

9

Wεen anzauiti fulu vai Izilayele nui ma mɔinmɔin bε

¹ Niima vaiti poluma, kundiŋii tanigaa ti maabuŋfani bà, ti ɡ̥e mà: «Izilayele nuɓuseiti, ta zalaŋa ɡ̥ula nuiti, naa vεe Levi nuiti ba, ti la maagoozani zooi nii zu nuɓuseiti ba, ti la kεeni ti va zege zii niiti ta-ɡ̥ozəba vaiti polu: Kanaan nuiti, Gεte nuiti, Feleze nuiti, Yebuse nuiti, Amɔn nuiti, Moabe nuiti, Ezipete nuiti, ta Amool nuiti.

² Mazəlɔɔ ti naati ti-loun anzauiti fuluve ɓ̥oɟ̥o vε, ta ti-loun zunuiti bε, ti zii jaadegai zupua ga zooi nii zu nuɓuseiti. Zou z̥eve ɡ̥undigiiti ta kundiŋiiti ka ti ɡ̥ea ga nu mɔungiti ti siε vele jøi ɡ̥e.»

3 Gè naa menigai ma, gè nà-segeiti ta nà-sege maazu zejei valini ga, gè da nòundegaiti ta kpèlei volofolo ma kidaaviligi maavele ma, gè zei gaazugilii zu.

4 Gè yeni zeini ná eyesu kpokó zalaşa gula ziegí zeeli. Niiti kpein ti géri luazu Izilayele ná-GALAGI ná-tukpoi va, naama nuiti ta-ğeeewoti joiti daaləgħoma, ti għulaai duəlai zu, naati ti vaani, ti zei kòba.

5 Kpokó zalaşa gula ziegí zu, gè wuzegeni, gè għula nà-gaazugilii zu, nà-segeiti ta nà-sege maazu zejei valiai ga, gè vileni jnibiqgħa, gè yeemaale ná-GALAGI, Googħ GALAGI ma,

6 gè maaneen ġani: «Nà-GALAGI, niima unfe kaa le! Ee, nà-GALAGI, nà unfesu vɔlo ga gè va jaazuwuzegħe, gè wleġe è va. Mazoloo gá-vaagħaaza golaiti ti wola mōndha, ti gi maabolea, gi-zəgħiti ti jaagħooza, ti zei geegħollogi va.

7 E zo gi-ġeeni ta-voloiti ma, é zeeli za ma, gá ga soħba nuiti no, gá-vaagħaaza golaiti maavele ja ē kċa, gá-o, gá-masagħiti-jo, gá-zalaşa għula nuiti, è gi l-ħalli la zii ġillegħi ta-masagħiti zea, è gi ve boga zəkpoi ta duəlai ya, gi ġe toomai ta-unfegi laawu, eżżevelei é la za.

8 Kek niima ziegħi zu, Googħ GALAGI, gá-GALAGI, è undaane ġea gi vix yeeqsejgħala go laawu, ga nui tanigħha ti yex vulua gi zaama, ti għaliex ma, ti va, ti zei da-you nadegħi zu, è gi-ċċaazuveti sej̊ja ma, ti volo, è zenvu go ve gi vix ga luəlai zaama.

9 Gi ċċa duəlai zu, kekk è la ġelenti gi va. E PEELESE masagħiti gaazu vago loge gi va, ti vaavve bu ga ti gi-yenħvui yex gi ya, nii a kex gi gá-GALAGI zei ulej i lo volu, ta gi kolosolosuveti bużżejjeb volu, ta gi l-oġġiżu vago

zələɔ̄ Zuda ta Zeluzaləme.

10 «Kele lee ʃa gá bo niina naa pε poluma, ee, gá-GALAGI! Mazələɔ̄ gi ʃelear da-ləgiti ba,

11 niiti è ti veai gi ya ga da-wotijé nulti maavele, GALA goo wo nulti, è ʃeni gi ma: <Zooi nii wo vaazu sələɔ̄su, kəzəvə, təɔzei zii niiti ti zeini su ti ʃəzəvə, tama ti sulaavege ga ta-ʃəzəba vaiti eyəsu é zeeli kwəgi pε ma.

12 Naa ʃa é ba, à mina wo-loun anzaniuti fe ti-loun zunuiti bε ga anza, à mina ti-loun anzaniuti fulu wo-loun zunuiti bε ga anza, à mina yiizoolə ga ta-yiilegi ta ta-undaaneεi ma vaa, naazu wa zəbei zələɔ̄, wo da zooi vaalənə pagəiti mi, wo ma zooi yε wo-lointi zea ga poganii eyəsu ʃə.

13 Nii kpein seeliai gi ma, naa ʃulavə gá-ʃotoiti ta gi-za jəu wolaiti su, kəle anee naa ve, è la gi zoni ga velei soloogai la gá-vaadzaa golaiti ma, è vaavə bu ga è gi-məta goi yε ná.

14 Leeni vaa zu gá li da-ləgiti kologolosu volu, ga gi da vului ʃe yəgəzu gá zii niiti ti kəzəba vaiti kəezu? È la yiigaawana gi ma naazu 6aa, é va gi pε suwugaaleve, kulaba la ba?

15 Izilayele ná-GALAGI, Gəoʃə GALAGI, è lele-bogə, naa ʃa é kea, è gi məta goi gi yε ga vulua za, welə gi va è ʃakala ga gá-ʃotoiti, tama niima ʃevelei nii zu, gi la zooga losu kpaan è ʃakala.»

10

*Izilayele fundifiiti ti minazeʃe vai ga
ti ʃolo GALA bε*

1 Siegi zu Esedalase laavea ʃeni de zooi ma, é da wələ, GALA sei velei laavə, é da niima GALA falii ta

tosəgai nii ɟε, Izilayele nuɓusei ma mɔinmɔin ge ɟaałeñi ba koba, zunuiti ta anzanuiti ta doungotti, ti da wɔłɔ ga gola.

² Naazu Yeqiyele ná-doun zunui Sekania, é ga Elame mavofodai ta, naa ɟeni Esedalase ma: «Gi ɟea ga woovalada nuiti gá-GALAGI vε, ga gi lii vai gi wεen anzanuiti fulu zii ɟiligit saama, niiti ti zooi nii zu. Kεlε kito ko ɟa dε Izilayele vε niima vai zu.

³ Ade minazege niina ada-GALAGI vε ga ada wεen anzanui niiti kpεe ta ti-lointi, eɟevelei màliqili Esedalase ná-teneŋgi la, ta niiti kpein ti ada-GALAGI ná-deveiti sosu. Ade ná-tɔgiti so kpaan.

⁴ Wuzeje, tɔɔzei da ɟa da niima vai ɟaaqula ba. Kεlε gá yesu è va, zebzeje, è ke!»

⁵ Esedalase wuzegeni, é kpεelagi la zalaʃa ɟula nuiti ta-ɟundigiiti bu, ta Levi geleiti, ta Izilayele nuiti pε, ga ti ɟona ga ta naa ɟε, nii ti bogai. Ti pε ti ɟonani.

⁶ Naa voluma Esedalase zegeni GALA sei vεlei ma ɟoizuvε, é li Eliasibé ná-doun zunui Yoɔsan an laazuvε, é ni ná, kεlε é ɟeleni daamianigi pε ba ta kpεle aniiti pε, mazəłɔ é ɟeni wəłəzu Izilayele luɔ wəłəmaiti ta-ɟoto wolaiti faa zu.

Duɔ wəłəmaiti ta-ɟaałeba vai Zeluzaleme

⁷ Ti sεvεi leveni názu Zuda yooi zu ná pε ta Zeluzaleme, ga niiti kpein ti ɟea duəlai zu, ti ɟalegai ma, ti ɟaałe ba Zeluzaleme.

⁸ Kundigiiti ta totuɟɔiti ti deveni ga zoí nəpε é la ɻaani folo savagɔ laawu, kɔligit ta ve Gɔoɔ GALAGI vε, tə bəğɔi ɟa ɟula naati saama, ti ɟulaai duəlai zu.

9 Zuda ta Benzamen zunuiti kpein ti Ɂaaləeni ba Zeluzaleme folo savago laawu. Naa Ɂeeeni alugi laavuusiei ma volo vuufelegoi (20) ma. Nuñuseiti pε ti Ɂeni zeini GALA sei vəlei ma Ɂoizuve, ti da bali, tɔɔzei naama vai va ti Ɂeni su, ta tonai é Ɂeni vuuzu ga sabalagi.

10 ZalaɁa Ɂula nui Esedalase wuzejeni, é Ɂe ti ma: «Woovaladai Ɂa wo kəai ga wo wəen anzauuiti fulu vai, wo ta bəga Izilayele nuñuseiti ta-Ɂoto Ɂasəi va.

11 A laa zə ga niina Gəođə GALAGI və, wo-Ɂeeeni ta-GALAGI, wo ziima vai Ɂe, à bali ma wa zooi nii zu nuñuseiti, ta wəen anzauuiti.»

12 Nuñuseiti pε ti googaañoteni ga woo wola, ti Ɂe ma: «Gi-yee Ɂa bu! Gá naa Ɂe, nii è bogai!

13 Kele nuñusei məinve, tonai Ɂaa é vuuzu, nu la zooga yəsu eteañve, niima vai mu ge la vələ ga folo Ɂila baa folo felego vaa nə, mazələ gi ma məinməin, gi tə kolođologi Ɂeeñve niima vai zu.

14 Gá pə ga gá-Ɂundigiiti ti yε nuñusei yeema, zəiti kpein ti wəen anzauuiti fuluai, naati ti da va ti və ta ta-laaj Ɂundigiiti, naa vəe tukpəgaañeve nulti ba, kui naa ma, nii togai ti və, ga niima vai Ɂaañfuluazu ba ga pago eyəsu gá-GALAGI ná-ziijaawana wolai zeje gi maala.»

15 Azayele ná-doun zunui Zonatan, ta Tikava ná-doun zunui Yaziya, naa vəe Mesulame va ta Levi nui Sabetayi, naati gila kpe nə Ɂa ti Ɂeleni naa ma levei va.

16 Izilayele nulti niiti ti Ɂulani duəlai zu, naati pε ti vaani bu. ZalaɁa Ɂula nui Esedalase yi-imazegeni pəleyeje Ɂundigiiti pəleyegeiti kpein saama, é yeeloni ti Ɂilagilagi kpein ba. Ti ta-zei

lõozeini alugi vuusiei ma volo mõungi ma nii a ke
ti niima vai wuuwete.

¹⁷ Alu mõungi ma volo mõungi, ti 6eni ga zunuiti
kpein ta-vaiti gaaqfula ba, niiti ti wεen anzanuiti
fuluni.

Səba nuiti daaseigiti

¹⁸ Zalaqfa qfula nuiti ti-mavofodaiti saama, tani-
gaa ti wεen anzanuiti fuluni, naama nuiti daa-
seigiti ka ga nii:

Yosadake ná-doun zunui Zozuwe mavofodaiti
saama, ta keeqfeloointi: Maaseya, Eliyezeel,
Yaliibe, ta Gedalia.

¹⁹ Ti minazefeni, ti qfona ga ta ti-anzaiti kpεezu,
naa volu ti baala sine qfagila kula ga faazuþete
zalaqfai ta-qfotoi ma zuvaayε fai zu.

²⁰ Niiti ti qfeni Imæel mavofodaiti saama, ti qfeni
ga:

Ganani ta Zebadia.

²¹ Niiti ti qfeni Galime mavofodaiti saama, ti qfeni
ga:

Maaseya, Eli, Semaya, Yeðiyele ta Woziase.

²² Niiti ti qfeni Pasuul mavofodaiti saama, ti qfeni
ga:

Eliyøyenayi, Maaseya, Isemayele, Netaneyele,
Yozabade ta Eleyasa.

²³ Niiti ti qfeni Levi nuiti saama, ti qfeni ga:

Yozabade, Simeyi, Kelaya é lolisu 6alaa ga
Kelita, Petayia, Zuda ta Eliyezeel.

²⁴ Nii é qfeni geingεin gani nuiti saama, naa qfeni
ga:

Eliasibε.

Niiti ti ḡeni siğida make nulti saama, ti ḡeni ga:
Salume, Teleme ta Uli.

- ²⁵ Niiti ti ḡeni Izilayele nui mətaiti saama, ti ḡeni ga:
Paleyɔse mavofodai zu geleiti ti ḡeni ga:
Lamia, Yiziya, Malikiya, Miyamine, Eleazaal,
Malikiya ta Benaya.
- ²⁶ Elame mavofodai zu geleiti ti ḡeni ga:
Matania, Zakali, Yegiyele, Abidi, Yeleməte ta
Eli.
- ²⁷ Zatu mavofodai zu geleiti ti ḡeni ga:
Eliyɔyenayi, Eliasibe, Matania, Yeleməte,
Zabade ta Aziza.
- ²⁸ Bebayi mavofodai zu geleiti ti ḡeni ga:
Yoğanan, Ganania, Zabayi ta Atalayi.
- ²⁹ Bani mavofodai zu geleiti ti ḡeni ga:
Mesulame, Maluke, Adaya, Yasube, Seyale ta
Lamate.
- ³⁰ Pagate-Moañe mavofodai zu geleiti ti ḡeni ga:
Adana, Kelale, Benaya, Maaseya, Matania,
Besaleyele, Binawi ta Manasé.
- ³¹ Galime mavofodai zu geleiti ti ḡeni ga:
Eliyezel, Yisiya, Malikiya, Semaya, Simiyon,
³² Benzamen, Maluke ta Semalia.
- ³³ Gasume mavofodai zu geleiti ti ḡeni ga:
Matenayi, Matata, Zabade, Elifelete, Yelemayi,
Manasé ta Simeyi.
- ³⁴ Bani mavofodai zu geleiti ti ḡeni ga:
Maadayi, Amalame, Uwele
³⁵ Benaya, Bedia, Keluğsu,
- ³⁶ Vania, Meleməte, Eliasibe,
³⁷ Matania, Matenayi, Yaasayi,

³⁸ Bani, Binuwi, Simeyi,

³⁹ Selemiya, Natan, Adaya,

⁴⁰ Makenadebayi, Sasayi, Salayi,

⁴¹ Azalele, Selemiya, Semalia,

⁴² Salume, Amalia ta Zozefe.

⁴³ Nebo mavofodai zu geleiti ti g̊eni ga:
Yeiyele, Matitia, Zåbade, Ze̊bina, Yadayi,
Zowele ta Benaya.

⁴⁴ Zunui niiti pε ti wεen anzauiti fuluni, ma
mɔinmɔingaa ti doun zəlɔɔ ti va.

GALA Daawoo Zευεί
Portions of the Holy Bible in the Toma language of
Guinea
Des portions de la Sainte Bible dans la langue de la
Guinée Toma

copyright © 2023 Pioneer Bible Translators and The Bible Society in Guinea-Conakry

Language: Toma

Translation by: Pioneer Bible Translators

Texte copyright © 2023 Traducteurs Pionniers de la Bible et Alliance Biblique en Guinée.

Cette œuvre est mise à disposition selon les termes de la Licence Creative Commons Attribution - Pas d'Utilisation Commerciale - Pas de Modification 4.0 International.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2025-07-09

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 8 Jul 2025 from source files
dated 9 Jul 2025

95f995fa-1e05-5170-a262-d0f7dabeeeddf